

**80-річчя
академіка НАН України
О.О. МОЙБЕНКА**

7 жовтня виповнилося 80 років знаному вченому в галузі патофізіології серцево-судинної системи академікові НАН України Олексію Олексійовичу Мойбенку.

О.О. Мойбенко народився в 1931 р. у Ростові-на-Дону (Росія) у родині лікарів. У 1955 р. закінчив військово-медичний факультет Куйбишевського медичного інституту. Через рік після звільнення з армії став науковим співробітником Інституту клінічної медицини ім. М.Д. Стражеска МОЗ України (нині Національний науковий центр «Інститут кардіології ім. академіка М.Д. Стражеска» НАМН України). У 1964 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Гемодинамічні відносини між великим та малим колами кровообігу при гострій артеріальній гіпертензії», у якій вивив суттєві відмінності в регуляції судинного тонуусу артеріальних судин системи аорти і легеневої артерії, детально описав адренергічні реакції легеневих судин, зміни легеневого кровообігу під час гіпертензій гуморального і нейрогенного походження. Того ж року переходить на роботу до Академії наук України: працює в Інституті фізіології ім. О.О. Богомольця спочатку старшим науковим співробітником. З 1974 р. — завідувачем відділу експериментальної кардіології (зараз — загальної та молекулярної патофізіології), керівником сектору, у 2001–2003 рр. — заступником директора з наукової роботи.

Головні напрями досліджень — рефлекторна і гуморальна регуляція серцево-судинної системи в нормальних і патологічних умовах, імунопатологія серця, патогенез інфаркту міокарда і його експериментальна терапія. О.О. Мойбенко дослідив механізми депресорного кардіогенного рефлексу за раптової зупинки кровообігу в одній з магістральних коронарних артерій (гострої ішемії міокарда) і довів, що цей рефлекс в аферентній ланці зумовлений не метаболічними змінами в серці, а асинергією скорочень міокарда. Результати дослідження оформлено як докторську дисертацію і монографію «Кардіогенні рефлекси та їхня роль у регуляції кровообігу» (1979).

Учений розробив нові моделі гострого інфаркту міокарда й імуногенного ураження серця, автоматичні методи скоротливої активності міокарда. Він провів фундаментальні дослідження ролі кардіогенних рефлексів у регуляції кровообігу за нормальних і патологічних умов. Завдяки цьому вперше доведено існування рефлекторних взаємозв'язків між змінами скоротливості міокарда лівого шлуночка серця і тонусом периферичних судин великого кола кровообігу. Визначено роль мембранних механізмів, зокрема деградації фосфоліпідів мембран і утворення метаболітів арахідонової кислоти (простаноїдів і лейкотрієнів) у па-

тогенезі ішемічних та імунних уражень серця, а також у генезі шоків різного походження.

Під керівництвом О.О. Мойбенка розроблено новий метод лікування гострого інфаркту міокарда і перший у світі водорозчинний інгібітор ліпоксигенази, антиоксидант і активатор синтезу оксиду азоту — корвігін, придатний для внутрішньовенного введення хворим на інфаркт міокарда. Роботу захищено патентами України і Росії.

Наукові здобутки Олексія Олексійовича відображено в численних публікаціях. Він — автор близько 450 праць, у т.ч. 6 монографій. Учений бере активну участь у підготовці наукових кадрів, серед його учнів 5 докторів і 25 кандидатів наук. О.О. Мойбенко — президент Наукового товариства патофізіологів України, член Ради Міжнародного товариства патофізіологів, редколегій «Фізіологічного журналу», «Українського кардіологічного журналу», часо-

писів «Доповіді НАН України», «Серце та судини» (усі — Київ), «Патогенез» (Москва).

Він був організатором трьох конгресів і чотирьох пленумів Наукового товариства патофізіологів України, двох Всесоюзних симпозіумів «Фізіологія та патофізіологія серця та коронарного кровообігу». Олексій Олексійович — член спеціалізованої ради Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України, Бюро Відділення біохімії, фізіології і молекулярної біології НАН України, Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки.

О.О. Мойбенко — двічі лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, лауреат премії ім. О.О. Богомольця й ім. М.Д. Стражеска НАН України.

Наукова громадськість, колеги, друзі щиро вітають Олексія Олексійовича з ювілеєм, бажають міцного здоров'я, невичерпної енергійності, довгих років праці.

80-річчя академіка НАН України В.І. МАХНЕНКА

---

27 жовтня виповнилося 80 років відомому вченому в галузі матеріалознавства академікові НАН України Володимиру Івановичу Махненку.

В.І. Махненко народився в 1931 р. Після закінчення в 1955 р. Одеського інституту інженерів морського флоту працював на судноремонтному заводі в м. Архангельську. Потім вступив до аспірантури і захистив кандидатську дисертацію в рідному інституті. З 1964 р. незмінно працює в Інституті електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН

України. Тут захистив докторську дисертацію і з 1975 р. очолює відділ математичних методів дослідження фізико-хімічних процесів при зварюванні та спецелектрометалургії.

Ювіляр започаткував широко відому в Україні і за кордоном школу з математичного моделювання теплових, дифузійних, деформаційних, електромагнітних та ін. фізичних явищ у зварюванні й електрошлакових технологіях. Світове визнання одержали дослідження Володимира Івановича з